

Larvik kommune

Elektronisk levert til

deres ref: 22/1952

vår ref: 03-23

Oslo, 13.01.2023

Høringsinnspill til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram – kommunedelplan for naturmangfold, Larvik kommune

Vi viser til varsel om oppstart av planarbeid og høring av forslag til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold i Larvik kommune. Norske Lakseelver er Norges mest betydningsfulle organisasjon for forvaltningslag i vassdrag med anadrom laksefisk, og vi representerer i dag om lag 10 000 grunneiere fordelt på 115 medlemslag i hele Norge.

Vi har følgende innspill til planprogrammet og det videre arbeidet med kommunedelplanen:

I planprogrammet går det frem at kommen skal identifisere og ta hensyn til naturverdier av nasjonal, regional og lokal betydning. Dette skal videre inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget til prosessen med rullering av kommuneplanens arealdel.

Vi ønsker å trekke frem hensynet til villaks og sjøørret i planarbeidet, og vi understreker at Norge har et spesielt forvaltningsansvar for atlantisk laks, da en tredjedel av gjenlevende bestander finnes i Norge. Det er også verdt å merke seg at villaksen i 2021 ble tatt inn på Norsk Rødliste for arter, kategorisert som *nær truet*.

Videre er Numedalslågen en nasjonal lakseelv med Svennerbassenget som tilhørende nasjonal laksefjord (figur 1). Stortinget har opprettet ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder for å gi et utvalg av de viktigste laksebestandene i Norge særlig beskyttelse (St.prp.nr.32 2006 – 2007). I dag har vi 52 nasjonale laksevassdrag og 29 nasjonale laksefjorder. Laksebestandene som omfattes av ordningen skal beskyttes mot inngrep og aktiviteter i vassdragene, og i de nærliggende fjord- og kystområdene, og faktorer som truer laksen i disse lokalitetene, skal identifiseres og fjernes. Der dette ikke er mulig, skal trusselfaktorenes virkning på laksebestandenes produksjon, størrelse og sammensetning motvirkes eller oppheves gjennom tiltak. I laksefjordene skal det ikke etableres ytterligere matfiskoppdrett for laksefisk, og i 14 av de nasjonale laksefjordene er akvakulturanlegg for produksjon av matfisk og stamfisk av anadrom fisk ikke tillatt.

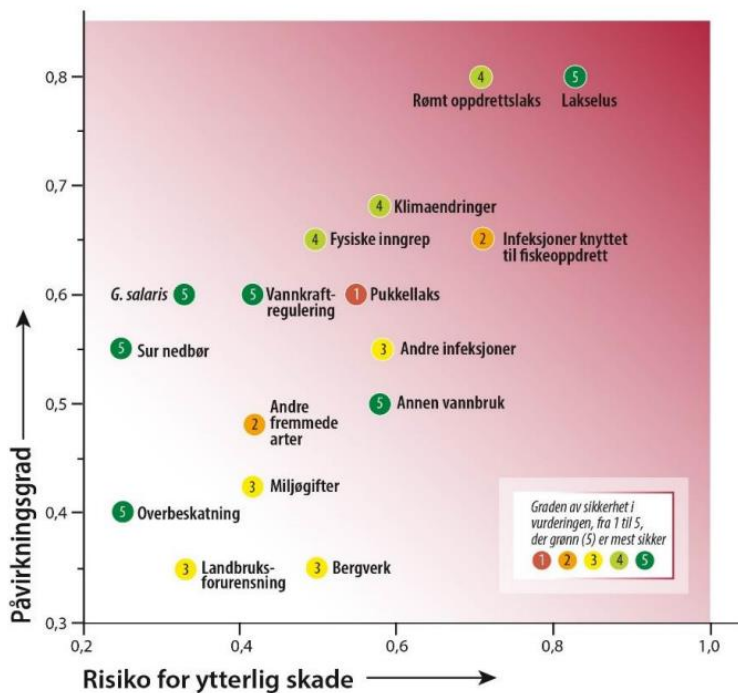
Lov om laksefisk og innlandsfisk § 7: «Når det treffes vedtak eller gjennomføres tiltak som kan påvirke laksens levestandard, skal de særskilte hensyn som følger av Stortingets vedtak om nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder legges til grunn. I disse områdene skal laksen sikres en særlig beskyttelse mot skadelige inngrep.»

Figur 1. Kystområdene utenfor Larvik er en del av den nasjonale laksefjorden Svennerbassenget.

Trusselbildet

Det er flere faktorer som påvirker villaksens bestandssituasjon, men den klart største påvirkning kommer fra oppdrettsindustrien¹ (figur 2). Det er likevel viktig å presisere at trusselbildet er sammensatt og at man må se på den samlede belastningen villaksen står ovenfor.

Figur 2. Plassering av de ulike trusselfaktorene i et påvirknings- og risikodiagram. Bakgrunnsfargen viser alvorlighetsgrad, hvor mørk farge er mest alvorlig. Fargene på punktene symboliserer graden av sikkerhet i vurderingen, basert på hvor godt dokumentert effektene og hvor samstemt dokumentasjonen og ekspertene er i vurderingen etter en femdel skala (Kilde VRL-rapport nr. 17)

Kommunens rolle

Vi vil oppfordre Larvik kommune til å legge inn leve- og funksjonsområdene til villaks og sjøørret inn i kommunedelplanen for naturmangfold. Det er flere grep kommunen som arealmyndighet kan gjøre for å bevare disse områdene, blant annet å sikre et vegetasjonsbelte langs med elver og bekker, etablere bufferzoner mellom vassdrag og bebyggelse, næringsarealer og infrastruktur, samt unngå fysiske inngrep i elver eller bekker. En helhetlig og naturbasert forvaltning av våre vassdrag med

¹ Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (2022). Status for norske laksebestander i 2022. Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr 17, 125 s.

tilgrensende landareal er et av de beste klimatilpasningstiltakene som kan gjøres for å redusere skader forårsaket av flom og erosjon.

Kommunen bør også fokusere på at nye reguleringsplaner og enkelttiltak ivaretar vandringsveier for anadrom fisk. Dette gjelder spesielt mindre sjøørretbekker som blir berørt av infrastrukturtiltak, som f.eks. veibygging. Det bør være et mål om at ingen bekker skal lukkes og legges i rør og gamle vandringshindre bør utbedres der det er mulig. Det er her viktig at kommunen benytter seg av muligheten til å sette tydelige miljøkrav i både reguleringsplaner og vedtak.

I sjøen er det spesielt viktig at beite- og oppvekstområder for sjøørret ivaretas og at man unngår nedbygging i disse områdene. Vi nevner her bløtbunnsområder i strandsonen og ålegrasenger som viktige naturtyper å bevare. Vi ber også Larvik kommune være restriktive med å tillate mudringstiltak i kommunes sjøarealer, da dette i mange tilfelle berører sjøørretens funksjonsområder i sjøen.

Restaurering

Vi er nå inne i FNs tiår for naturrestaurering, og i den nasjonale strategien for restaurering av vassdrag er det et mål om at 15% av forringet vassdragsnatur skal restaureres i perioden 2021-2030. Norske Lakseelver foreslår på bakgrunn av dette at aktuelle lokaliteter for vassdragsrestaurering legges inn i kommunedelplanen for naturmangfold.

Ringvirkninger av laks og sjøørret

I tillegg til det biologiske perspektivet på villaks og sjøørret, er det verdt å merke seg at sportsfiske etter laks i elv omsetter for om lag 1,3 – 1,5 milliarder i sesong og er derfor en viktig, naturbasert distrikts- og reiselivsnæring. Med ca. 80 000 laksefiskere bidrar villaksen til både rekreasjon, livskvalitet og bolyst over hele landet.

Sjøørretfiske i Larviks skjærgård er godt kjent langt utenfor kommunegrensa og må betegnes som en svært populær destinasjon for mange sportsfiskere. Selv om den økonomiske siden av dette ikke er kartlagt, er det klart at både lokale og tilreisende fiskere gir en ringvirkningseffekt for lokalsamfunnet. For å sikre denne verdien for fremtiden, er det viktig at sjøørretens gyte- og oppvekstområder sikres i kommunens planverk.

Vi ønsker dere i Larvik kommune lykke til med planarbeidet videre, og ta gjerne kontakt med Norske Lakseelver dersom det er ønske om at vi ytterligere medvirker i prosessen.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Generalsekretær